

Resumé af udtalelse fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse om Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF/Euratom) nr. 354/83 for så vidt angår institutionernes deponering af historiske arkivalier hos Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze

(Udtalelsen i sin helhed findes på engelsk, fransk og tysk på den tilsynsførendes hjemmeside <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 28/05)

1. Indledning

1.1. Høring af den tilsynsførende

1. Den 16. august 2012 vedtog Kommissionen et forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF/Euratom) nr. 354/83, for så vidt angår institutionernes deponering af historiske arkivalier hos Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze (i det følgende benævnt »forslaget«) ⁽¹⁾. Forslaget blev sendt til den tilsynsførende med henblik på høring samme dag.

2. Inden vedtagelsen af forslaget fik den tilsynsførende mulighed for at fremsætte uformelle bemærkninger. Der er taget hensyn til mange af disse bemærkninger i forslaget. Databeskyttelsesforanstaltningerne i forslaget er således blevet styrket. Den tilsynsførende bifalder, at han også formelt blev hørt af Kommissionen efter vedtagelsen af forslaget, og at der henvises til udtalelsen i præambelen til forslaget.

1.2. Mål og baggrund for forslaget

3. Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 354/83 af 1. februar 1983 om åbning for offentligheden af de historiske arkiver for Det europæiske økonomiske Fællesskab og Det europæiske Atomenergifællesskab ⁽²⁾ (i det følgende benævnt »arkivforordningen«) forpligter EU-institutioner og -organer til at oprette historiske arkiver og gøre dem offentligt tilgængelige efter udløbet af en frist på 30 år. Hver institution kan placere sine historiske arkivalier på det sted, den finder mest hensigtsmæssigt.

4. Formålet med forslaget er at ændre arkivforordningen og gøre deponering af papirarkivalier hos Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze (i det følgende benævnt »EUI«) obligatorisk for alle EU-institutioner og -organer (dog ikke Domstolen og Den Europæiske Centralbank). Kommissionen, Rådet og Parlamentet deponerer faktisk allerede deres papirarkivalier hos EUI i henhold til en deponeringsaftale. Som det forklares i begrundelsen, ændrer forslaget således ikke status quo, men »har til formål at bekræfte EUI's rolle i driften af institutionernes historiske arkiver. Forslaget skaber et forsvarligt retsgrundlag og økonomisk grundlag for partnerskabet mellem EU og EUI«.

5. Forslaget vil ikke ændre de eksisterende bestemmelser og procedurer for EU-institutionernes og -organernes pligt til at gøre deres historiske arkiver offentligt tilgængelige efter udløbet af en frist på 30 år. Det vil heller ikke ændre ejendomsretten til de historiske arkivalier, som fortsat vil tilhøre de deponerende institutioner/organer. Kort sagt indeholder forslaget begrænsede og målrettede ændringer til arkivforordningen og ikke forslag til en omfattende modernisering og gennemarbejdning.

1.3. Relevans for databeskyttelse — formål med den tilsynsførendes udtalelse

6. I forbindelse med varetagelsen af deres opgaver behandler de europæiske institutioner og organer enorme mængder data, herunder personoplysninger. Nogle af de behandlede personoplysninger kan være særligt følsomme ud fra et databeskyttelsessynspunkt ⁽³⁾ og/eller kan være afgivet til de pågældende institutioner eller organer i fortrolighed uden forventning om, at de en dag vil blive offentligt tilgængelige. Det gælder f.eks. personoplysninger i ansattes lægejournaler eller personlige aktmapper eller personoplysninger, der behandles i forbindelse med disciplinær- eller chikanesager, interne revisioner, forskellige typer klager eller andragender og undersøgelser af sager vedrørende f.eks. handel, konkurrence eller svig.

⁽¹⁾ KOM(2012) 456.

⁽²⁾ Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 354/83 (EFT L 43 af 15.2.1983, s. 1).

⁽³⁾ Herunder »særlige kategorier af personoplysninger« i henhold til artikel 10 i forordning (EF) nr. 45/2001.

7. Visse af disse personoplysninger, herunder dem, der umiddelbart giver anledning til de største risici for de pågældende personer, destrueres efter et nærmere fastlagt tidsrum, når de ikke længere anvendes til de oprindelige formål, hvortil de blev indsamlet (eller andre lignende »administrative« formål).

8. En betydelig andel af de dokumenter, som EU-institutionerne og -organerne besidder, herunder muligvis personoplysningerne heri, vil imidlertid ikke blive destrueret, men i sidste instans blive overdraget til EU's historiske arkivalier og gjort offentligt tilgængelige til historiske, statistiske og videnskabelige formål ⁽¹⁾.

9. Det er vigtigt, at de europæiske institutioner og organer har klare politikker for, hvilke personoplysninger der bør eller ikke bør overdrages til de historiske arkiver, og for, hvordan de personoplysninger, der opbevares og gøres offentligt tilgængelige via de historiske arkiver, beskyttes. Disse politikker skal beskytte privatlivets fred og de pågældendes personoplysninger og sikre balance mellem beskyttelsen af disse grundlæggende rettigheder og retten til aktindsigt og den legitime interesse i historisk forskning.

10. Selv om der findes politikker for forvaltning af dokumenter og opbevaring og arkivering af data i mange europæiske institutioner og organer (se f.eks. Common Conservation List (»CCL« — fælles arkivliste), som er et internt administrativt dokument, der udarbejdes af Kommissionen ⁽²⁾), giver disse politikker på nuværende tidspunkt kun begrænset vejledning om databeskyttelse. CCL og lignende dokumenter bør udvikles yderligere eller suppleres med en mere specifik og nuanceret vejledning om databeskyttelse.

11. Derudover skal det bemærkes, at de eksisterende politikker er nedfældet i interne dokumenter og ikke i en retsakt vedtaget af Rådet og Parlamentet. Ud over en kort henvisning i artikel 2, stk. 1, til dokumenter, der er omfattet af undtagelsen vedrørende privatlivets fred og den enkeltes integritet som fastlagt i artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning (EF) nr. 1049/2001 ⁽³⁾, fastlægger arkivforordningens nuværende tekst ikke, hvilke personoplysninger der må overdrages til de historiske arkiver og således gøres offentligt tilgængelige.

12. Artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning (EF) nr. 1049/2001 skal fortolkes i overensstemmelse med den gældende lovgivning om databeskyttelse, herunder forordning (EF) nr. 45/2001, og i overensstemmelse med Domstolens retspraksis. Beslutningen om, hvilke personoplysninger der skal overdrages til de historiske arkiver, kræver således en kompleks analyse fra sag til sag.

13. På nuværende tidspunkt arbejdes der på en revision af både direktiv 95/46/EF ⁽⁴⁾ og forordning (EF) nr. 1049/2001, og revisionen af forordning (EF) nr. 45/2001 bør også blive indledt inden længe. Håbet er, at disse lovgivningsmæssige ændringer vil bidrage til klarhed, men som følge af deres generelle karakter er det usandsynligt, at de vil give EU-institutionerne og -organerne tilstrækkeligt specifik vejledning om deres praksis for arkivering. For så vidt angår selve arkivforordningen, har Kommissionen kun foreslået begrænsede ændringer, der ikke berører artikel 2, stk. 1, og andre materielle bestemmelser.

14. Med udtalelsen vil den tilsynsførende foreslå nogle få, målrettede ændringer, der kan inddrages i den aktuelle, mere begrænsede revision af arkivforordningen. Derudover vil han fremhæve behovet for at vedtage specifikke foranstaltninger, herunder hensigtsmæssige gennemførelsesbestemmelser, med henblik på at sikre, at databeskyttelsesspørgsmål tages i betragtning i forbindelse med legitim registrering til historiske formål.

⁽¹⁾ Artikel 1, stk. 2, i arkivforordningen definerer både »arkiver« og »historiske arkiver« (for EU-institutioner og -organer). Arkiver defineres som »alle dokumenter og aktstykker af enhver art, uanset deres form eller materielle fremtræden, som er udarbejdet eller modtaget af en af institutionerne, af en af deres repræsentanter eller af en af deres ansatte i embedsmedfør, og som vedrører aktiviteter inden for rammerne af (EU)«. Historiske arkiver defineres derimod som »den del af (institutionernes) arkiver, som (...) er blevet udtaget til fortsat opbevaring« ... »senest femten år efter udstedelsen« via en oprindelig sortering af »disse dokumenter og aktstykker for at udskille dem, der skal opbevares, fra dem, der ikke har nogen administrativ eller historisk interesse«.

⁽²⁾ SEC(2007) 970, vedtaget den 4. juli 2007, under omarbejdning. Jf. også den tilsynsførendes bemærkninger af 7. maj 2007 om udkastet til CCL af 2007 på http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Adminmeasures/2007/07-05-07_commentaires_liste_conservation_EN.pdf

⁽³⁾ EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

⁽⁴⁾ Jf. Kommissionens forslag om en forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (KOM(2012) 11). Jf. endvidere den tilsynsførendes udtalelse af 7. marts 2012 om databeskyttelsesreformpakken på: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/Consultation/Reform_package.jsessionid=46ACCFDB9005EB950DF9C7D58BDE5377

15. For at give et indblik i situationen indeholder afsnit 2 en kort beskrivelse af generelle databeskyttelsesspørgsmål og aktuelle tendenser i forbindelse med åbningen og digitaliseringen af EU's historiske arkiver, anonymisering og afanonymisering samt Kommissionens initiativer om åbne data.

10. Konklusioner

65. Den tilsynsførende bifalder, at forslaget behandler databeskyttelsesspørgsmål, herunder især:

- lovvalgsregler
- fastlæggelse af tilsynsmyndighed
- specifikation af EUI's rolle som registerfører og
- krav om vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser med henblik på at tackle databeskyttelsesspørgsmål på praktisk niveau.

66. Med hensyn til øvrige databeskyttelsesspørgsmål anbefaler den tilsynsførende, at den foreslåede ændring af arkivforordningen:

- præciserer gennemførelsesbestemmelsernes hovedmål og minimumsindhold samt procedurerne for vedtagelsen heraf, herunder en forvaltningsstruktur, som skal sikre en harmoniseret og koordineret tilgang, en klar frist for vedtagelsen og høring af den tilsynsførende
- præciserer, hvilke bestemmelser der finder anvendelse på beskyttelse af personoplysninger i de historiske arkiver
- fastlægger beskyttelsesforanstaltninger, for så vidt angår EUI's private arkiver, og
- som minimum præciserer undtagelsen vedrørende privatlivets fred i arkivforordningens artikel 2.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. oktober 2012.

Peter HUSTINX
Tilsynsførende for Databeskyttelse
